

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114223365
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3114223365.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti V. R., nar. XX.XX.XXXX a H. R., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov O. V. R., bytom H., Z. XXXX/4A, zastúpenej M. M. G. ml., advokátom so sídlom H., J. R. XXXX/XXX a MUDr. F. R., bytom D. N. č. XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. O. N. - JUDr. Z. N., so sídlom H., A. XXXX, o úpravu styku, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 01. decembra 2014, č.k. 31P/247/2014-123 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z m e ň u j e tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým upravil styk otca s mal. V. a mal. H. každú páru stredú v čase od 16.00 hod. do 17.00 hod. pod dobu troch mesiacov na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Trenčín v prítomnosti psychológa ÚPSVaR Trenčín bez prítomnosti matky maloletých detí. Po uplynutých troch mesiacov takto realizovaného styku je otec oprávnený stretávať sa maloletými deťmi každú páru stredú od 16.00 hod do 17.00 hod. bez prítomnosti psychológa ÚPSVaR Trenčín a bez prítomností matky detí. Matke uložil povinnosť maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a v stanovenom čase deti odovzdať za účelom realizácie styku na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Trenčín. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 20C/126/2011-173 zo dňa 10.12.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4Co/62/2013-219 zo dňa 18.04.2013 bolo zistené, že manželstvo rodičov maloletých detí bolo rozvedené. Na čas po rozvode boli maloleté deti V. a H. zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Otcovi bola upravená výška vyživovacej povinnosti na mal. V. sumou 190 Eur mesačne a na mal. H. sumou 260 Eur mesačne. Matke bola uložená povinnosť informovať otca o podstatných veciach týkajúcich sa maloletých detí. Otcovi bol pozastavený výkon jeho styku s maloletými deťmi V. a H.. Voči predmetnému rozsudku prvostupňového súdu podal odvolanie otec. Rozsudok Okresného súdu Trenčín bol Krajským súdom v Trenčíne potvrdený. Z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/92/2014-777 zo dňa 17.09.2014 bolo zistené, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. Por. sa zrušuje v napadnutom rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. 2T/52/2012 zo dňa 01.07.2014 celý výrok o treste. Horecitovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 17.09.2014. Zo správy zo šetrenia opatrovníka zo dňa 24.11.2014 vyplynulo, že styk otca s deťmi sa nerealizoval dlhé obdobie - tri roky, a preto je nutné vzťah detí s otcom a jeho stretávanie sa s nimi obnoviť a budovať postupne. Keďže má otec záujem sa s maloletými deťmi stretávať, je v záujme detí styk realizovať. Pri realizácii styku otca s maloletými deťmi je nevyhnutné vziať na zreteľ zodpovednosť matky, aby v záujme detí na ne pozitívne vplývala a viedla ich k pozitívnemu vzťahu k otcovi. Matka pôsobila, ako keby si vôbec neuvedomovala, že došlo k rozpadu ich rodiny rozvodom dospelých ľudí a maloleté deti prestali tak vyrastať, žiť v úplnej rodine, bez vplyvu otca na výchovu detí. Kolízny opatrovník sa domnieval, že matka spôsobuje a umocňuje u maloletých detí klamlivý pocit, že otec nie je v ich živote potrebný. Potvrďuje to i skutočnosť, že matka s deťmi

sa o ich otcovi ako o mužskom vzore a autorite vôbec nerozpráva. Odporučené bolo, aby styk otca s maloletým V. a s maloletým H. bol súdom upravený predbežným opatrením tak, že otec detí je oprávnený stretávať sa s mal. V. a s maloletým H. každú párnou stredu od 16.00 hod do 17.00 hod a to po dobu troch mesiacov na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Trenčín v prítomnosti psychológa ÚPSVaR Trenčín, bez prítomnosti matky maloletých detí. V prípade, že pracovné povinnosti matke budú brániť v dodržaní stanovnej hodiny začiatku styku a vzhľadom na skutočnosť, aby maloleté deti neprišli o možnosť obnovy vzťahu so svojím otcom, pripustil možnosť, aby maloleté deti na upravenú realizáciu styku priviedli starí rodičia zo strany matky. Po uplynutí troch mesiacov bolo odporučené upraviť styk otca s deťmi v rovnakom rozsahu a v rovnakom čase bez prítomnosti psychológa ÚPSVaR a bez prítomnosti matky detí. Súd v prípade tejto veci dospel k záveru, že otec detí osvedčil existenciu právneho vzťahu účastníkov, ako i skutočnosť, že vzťahy účastníkov si vyžadujú skutočne dočasnú úpravu. Doposiaľ vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že horecítovaným rozsudkom bol pozastavený výkon styku otca s maloletými deťmi V. a H.. Taktiež mal súd za preukázané, že trestné konanie vedené proti otcovi vo vyššie citovaných trestných konaniach bolo proti otcovi maloletých detí právoplatne skončené bez preukázania viny otca voči maloletým deťom. V konaní nebol preukázaný žiadny skutok, ktorým by otec fyzicky alebo psychicky deťom ubližoval. Skutočnosťou je, že otec sa s maloletými deťmi nestretával pod dobu troch rokov. Otec si návrhom na nariadenie predbežného opatrenia uplatňuje svoje základne zákonné právo na stretávanie sa s maloletými deťmi. Otec pri pohovore z ÚPSVaR Trenčín sám uznal, že nakoľko deti nevidel tri roky je nutné, aby ich vzájomný vzťah bol obnovený a budovaný postupne. Preto sám navrhoval upraviť styk, tak ako je to hore uvedené. Súd preto dospel k záveru, že v prípade tejto veci je potrebné dočasne upraviť pomery v rodine, nakoľko otec osvedčil existenciu právneho vzťahu účastníkov, ako aj okolnosť, že vzťahy si vyžadujú dočasnú úpravu pomerov. Styk otca s maloletými deťmi súd prvého stupňa upravil v rozsahu v napadnutom uznesení uvedenom s poukazom na záujem maloletých detí, ako aj na to, že právom otca je s deťmi sa stretávať a podieľať sa tak na ich výchove. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 102 ods. 1, § 76 O.s.p., čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka mal. detí. Navrhla ho zmeniť tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia bude zamietnutý. Namietala nedostatočne zistený skutkový stav. Vytykala súdu prvého stupňa, že sa stotožnil iba so skutkovými a právnymi tvrdeniami otca, pričom tieto tvrdenia nemajú oporu v dôkazoch predložených otcom a nekorešpondujú s objektívnym skutkovým stavom. Poukázala na rozhodnutia súdu v trestnom konaní, z ktorých vyplýva, že správanie otca voči deťom bolo zlé, že otec s deťmi často zle zaobchádzal, často kričal, nadával a bil ich, avšak toto konanie otca nedosahovalo až takú intenzitu, ktorú by súd považoval za týranie a preto obžalovaného spod obžaloby oslobodil. Preto za neuveriteľné považovala tvrdenie otca, že sa v trestnom konaní nič nepreukázalo. Namietala, že otec detí účelovo poukazuje iba na vybrané časti znaleckých posudkov, niektoré úplne zamlčal, a teda opätovne bagatelizuje svoje správanie. Ako dôkaz predložila kompletne znalecké posudky - znalecký posudok č. 4/2012 PhDr. T., znalecký posudok č. 12/2011 PhDr. S., znalecký posudok č. 47/012 Mgr. K., znalecký posudok č. 27/2013 Mgr. N., znalecký posudok č. 4/2014 PhDr. C., znalecký posudok č. 306/2011 MUDr. W., U. a znalecký posudok č. 35/2012 PhDr. M.. V súvislosti so správaním otca k maloletým deťom špecifikovala konkrétne výňatky z jednotlivých znaleckých posudkov. Mala za to, že súd prvého stupňa nemohol mať pri nariadení predbežného opatrenia za preukázané, že nebol preukázaný žiadny skutok, ktorým by otec fyzicky alebo psychicky ubližoval a preto nariadené predbežné opatrenie nemôže byť v záujme mal. detí, keďže stretávanie detí s otcom predstavuje pre ne neprimeranú psychickú záťaž. Ďalej poukázala na konanie vedené na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26P/232/2012, v ktorom Krajský súd v Trenčíne potvrdil uznesenie Okresného súdu Trenčín, ktorým bol zamietnutý návrh starých rodičov na nariadenie predbežného opatrenia. Namietala, že nariadenie predbežného opatrenia nemôže v tomto prípade splniť svoj účel, že styk otca s deťmi nie je v ich záujme, čo je v rozpore s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keďže takáto úprava nezohľadňuje najlepší záujem mal. detí. Je zrejmé, že deti sa s otcom nechcú dobrovoľne stretávať a nútený styk z ich strany by vyvolal ešte vyššiu mieru odmietania otca.

Otec mal. detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Poukázal na to, že právoplatným skončením predmetnej trestnej veci pomínula účinnosť obmedzení uložených jemu ako otcovi ako náhrada za väzbu spočívajúcich v zákaze priblíženia k jeho mal. deťom. Uviedol, že v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.09.2014, č.k. 23To/92/2014-777 mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k matke mal. detí na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydlija, avšak táto

uvedená povinnosť neplatí v súvislosti s realizáciou rozhodnutia príslušných orgánov o jeho styku s mal. deťmi. Z uvedeného je zrejmé, že aj samotný Krajský súd v Trenčíne už pri vyhlasovaní meritórneho rozhodnutia v trestnom konaní počítal s tým, že má právo v budúcnosti sa vo svojimi deťmi stretávať. K znaleckému posudku č. 04/2012 V. T. uviedol, že tento bol vypracovaný uvedeným znalcom v trestnom konaní zákonne neprípustným spôsobom a preto súd na tvrdenie a zistenie znalca PhDr. T. pri rozhodovaní vo veci samej neprihliadol. Pokiaľ sa týka citácie znaleckých posudkov matkou poukázal na to, že matka sa snaží účelovo zavádzať súd tým, že vyberá určité pasáže zo znaleckých posudkov. V ďalšej časti odvolania potom poukazuje na konkrétne vybrané časti zo znaleckých posudkov podaných či už v rozvode konaní účastníkov, alebo v trestnom konaní. Ďalej poukázal na to, že v konaní o úpravu styku starých rodičov s mal. deťmi vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26P/232/2012 sa znaleckého vyšetrenia detí zo dňa 14.07.2014 nezúčastnil, uvedenou znalkyňou nikdy nebol vyšetrený, predmetom znaleckého vyšetrenia boli starí rodičia maloletých detí a mal. detí. Pretoľ matka v odvolaní uviedla, že znalkyňa PhDr. O. C. konštatuje, že otec O. R. sa necíti dobre a má zníženú tendenciu ku kontrole, uviedol, že znalecký posudok uvedená znalkyňa vypracovala len pre účely tohto konania. Mal za to, že z uvedeného znaleckého posudku vyplýva, že nie je pravdou, že deti by mali strach z neho alebo z jeho rodičov, len matka mal. detí vytvára pred deťmi negatívny obraz o ňom a jeho rodine, pričom mal. deti tieto názory matky preberajú. Nesúhlasil s tvrdením matky v odvolaní, že súd prvého stupňa pri nariadení predbežného opatrenia vychádzal len z jeho tvrdení, keď pred nariadením predbežného opatrenia vykonal kolízny opatrovník na pokyn súdu vo veci šetrenie, z ktorého súdu predložil rozsiahlu správu, na základe ktorej jednoznačne odporučil, aby jeho styk s deťmi bol upravený predbežným opatrením. Ďalej poukázal na to, že napriek vykonateľnému rozhodnutiu matka mu žiadny kontakt s deťmi neumožnila, a to ani dobrovoľne, ani na základe vykonateľného predbežného opatrenia súdu prvého stupňa. Uviedol, že so svojimi mal. synmi sa nemohol stykať tri roky, pričom sa u jeho synov rozvinul syndróm zavrnutého rodiča vo vzťahu k nemu ako otcovi. Je si vedomý toho, že narušený vzťah jeho mal. synov bude potrebné reparovať postupne, avšak zdôraznil, že v jednotlivých konaniach týkajúcich sa mal. detí nespoluprácou matky vždy dochádzalo k odďaľovaniu meritórnych rozhodnutí, čím matka len predlžovala čas, kedy sa nemôže stykať s vlastnými deťmi.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že napadnuté uznesenie považuje ako také za vecne správne, avšak je potrebné čiastočne upraviť prvý výrok, a to zmeniť miesto výkonu realizácie styku otca s deťmi po uplynutí prvých troch mesiacov. Miesto výkonu realizácie styku navrhol určiť napríklad R. O., OC U., mestská plaváreň, prípadne iné. S takouto zmenou navrhol následne upraviť aj druhý výrok napadnutého uznesenia. Poukázal na to, že deti majú právo na starostlivosť a výchovu zo strany oboch rodičov. Rola otca je v živote detí dôležitá rovnako ako rola matky. V procese socializácie mal. dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov. Po rozpade rodiny s mal. deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti rodičov ctíť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť za riadnu výchovu detí je prikázaná obom rodičom. Trestné konanie vedené proti otcovi mal. detí bolo právoplatne ukončené bez preukázania viny voči mal. deťom, v konaní nebol preukázaný žiadny skutok, ktorým by otec fyzicky alebo psychicky ubližoval deťom, teda pominuli dôvody obmedzení uložených otcovi ako náhrada za väzbu, spočívajúcich v zákaze priblíženia sa k mal. deťom. Nakoľko styk otca s deťmi sa nerealizoval dlhé obdobie - tri roky, je nutné vzťah detí s otcom a jeho stretávanie sa s nimi obnoviť a budovať postupne.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Predbežné opatrenie slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi, v prípade preukázania potreby dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi. Účelom predbežného opatrenia, ako procesného inštitútu, nie je vyriešiť všetky sporné otázky danej veci, ani vykonávať dokazovanie, ktorého dôsledné skúmanie presahuje rámec konania o nariadenie predbežného opatrenia.

V preskúmvanej veci sa otec mal. detí návrhom vo veci samej domáha úpravy styku s mal. deťmi v rozsahu v návrhu špecifikovanom. Predbežným opatrením žiada do doby rozhodnutia vo veci samej

upraviť styk s mal. deťmi V. a H. tak, aby bol oprávnený stretávať sa s mal. V. každú stredu v čase od 16.00 hod. do 17.00 hod. a s mal. H. každý štvrtok v čase od 16.00 hod. do 17.00 hod. na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v prítomnosti psychológa ÚPSVaR Trenčín bez prítomnosti matky mal. detí. Otec v podanom návrhu dôvodil, že právoplatným skončením uvedenej trestnej veci pominula účinnosť obmedzení uložených jemu ako otcovi ako náhrada za väzbu spočívajúcich v zákaze priblíženia sa k jeho mal. deťom. V dôsledku vyššieuvedených rozhodnutí sa nemohol stretávať s deťmi tri roky. Ďalej poukázal na to, že mal. deti boli viackrát znalecky vyšetrované a okrem toho, že bolo preukázané, že otec mal. deti žiadnym spôsobom netýral, bolo zistené, že trpia syndrómom zavrhnutého rodiča. Poukázal na znalecký posudok Mgr. N. v trestnom konaní zo dňa 17.07.2013, z ktorého okrem iného vyplýva, že najmä zmena V. postojov je v priebehu roka výrazná, keď v roku 2012 v rámci výsluchu na polícii vypovedal, že má s otcom iba pekné zážitky. Mal za to, že jeho vzťah s mal. deťmi nebol až tak vážne narušený.

Pokiaľ otec v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia poukazuje na čl. 6 a 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré boli súdom porušené, a to rozsudkom o rozvode manželstva rodičov mal. detí v časti úpravy, resp. pozastavenia styku otca s mal. deťmi, odvolací súd poukazuje na čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého má dieťa právo stýkať sa s obidvoma rodičmi, iba že by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Predovšetkým je treba uviesť, že podľa uvedeného článku má dieťa zásadne právo na starostlivosť oboch rodičov, pričom Preambula Dohovoru prehlasuje, že signatárske štáty uznávajú, že v záujme plného a harmonického rozvoja osobnosti, musí dieťa vyrastať v rodinnom prostredí, v atmosfére šťastia, lásky a porozumenia. Naplnenie tohto cieľa Dohovoru, ktorý sa realizuje predovšetkým starostlivosťou oboch rodičov dieťaťa, však zmaril otec. I keď otec dôvodí, že v trestnom konaní žiadny skutok, ktorým by mal fyzicky, alebo psychicky ubližovať deťom, nebol preukázaný a nebol odsúdený za žiadny skutok spáchaný na mal. deťoch, nie je možné prehliadnuť, že otec bol odsúdený za zločin týrania blízkej osoby - matky mal. detí, (rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 01.07.2014, sp. zn. 2T/52/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.09.2014, č.k. 23To/92/2014-777), ktorá okolnosť má dopad na rodinné pomery detí a najmä predstavuje intenzívny zásah do duševného vývoja detí. Okolnosť, že otec sa nedopustil priameho zásahu proti deťom, je tu nerozhodná, lebo aj nepriamy zásah (zásah do rodinného života dieťaťa ohrozujúci najmä jeho citový, rozumový a mravný vývoj), môže s ohľadom na svoju intenzitu vyžadovať prijatie opatrení. Ak platí premisa, že ochrana práv dieťaťa vyžaduje, aby bolo chránené proti všetkým zásahom, bez ohľadu na to, odkiaľ prichádzajú, potom je i nerozhodné, akým spôsobom sú zásahy uskutočnené, či priamo, či nepriamo. V preskúmvanej veci je intenzita tohto zásahu navyše zosilňovaná tým, že otec bol odsúdený pre zločin týrania blízkej osoby matky mal. detí, ktoré boli svedkami toho, čo sa v domácnosti udialo. Mal. deti sa preto budú musieť so skutočnosťou, že práve ich rodič, ktorý je v prvom rade povolaný k ochrane ich mravného vývoja, dopustil konania voči druhému rodičovi, vyrovnávať, tak ako sa postupne s ohľadom na ich vek, poznávacie schopnosti a empatiu, bude skladať celkový obraz a dosah otcovho konania. Odvolaciemu súdu tak zostalo posúdiť, či za daného stavu, keď mal. deti jednoznačne odmietajú styk s otcom, čo vyplýva zo správy zo šetrenia kolíznym opatrovníkom zo dňa 24.11.2014, je potrebná dočasná úprava pomerov, či je teda potrebný okamžitý zásah súdu vo forme navrhovaného predbežného opatrenia. Nie je možné v danej veci prehliadnuť, že styk otca s mal. deťmi sa dlhú dobu - tri roky neuskutočňoval práve z dôvodu ochrany duševného vývoja mal. detí, čím bol nastolený stav, ktorý museli rešpektovať všetky zúčastnené strany, vrátane otca. Zodpovedanie otázky, či by deti zvládli styk s otcom v súčasnej dobe a bola tak udržiavaná ich spolupatričnosť, nie je možné vyriešiť v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, pretože ide o procesný inštitút, v rámci ktorého nie je možné vykonať dokazovanie na zodpovedanie danej otázky. Dokazovanie na zodpovedanie tejto otázky je možné vykonať len v základnom konaní vo veci samej. Odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ nie je opodstatnená dočasná úprava pomerov, nebolo možné vziať na zreteľ ani stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý doporučil návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia o úprave styku otca s mal. deťmi vyhovieť. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že predbežným opatrením sa neprejudikuje konečné rozhodnutie vo veci. Až v konaní vo veci samej o úprave styku otca s mal. deťmi, budú vykonané všetky dôkazy potrebné a určujúce pre rozhodnutie. Až týmto rozhodnutím bude rozhodnuté o úprave styku otca s mal. deťmi, pričom súd sa v konaní vysporiada so všetkými tvrdeniami a námietkami účastníkov konania.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia o úprave styku otca s mal. deťmi zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté krajským súdom jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.